

Małgorzata Szejna

"Społeczne funkcje młodej prozy",
Michał Boni, "Miesięcznik Literacki"
nr 7 (1978) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 22/1 (71), 167

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ BOLECKI Włodzimierz: Historia i biografia. "Opowieści biograficzne" Wacława Berenta. Wrocław 1978, Oss., PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XLIX, ss. 163, zł 40,-

Analiza problemu "historii i biografii" w trzech ostatnich powieściach Berenta: "Nurt" (1934), "Diogenes w kontuszu" (1937), "Zmierzch wodzów" (1939). Autor analizuje po kolei: normy odbioru "opowieści biograficznych" przed r. 1939, specyficzną strategię narracyjną, funkcje mitu i obecność tradycji romantycznej w opowieściach oraz relacje między biografią, kulturą a czasem historycznym. W zakończeniu wskazuje na miejsce "opowieści" w całokształcie twórczości Berenta oraz na ich związek z publicystyką historyczną lat trzydziestych. W założeniach teoretycznych książka wykorzystuje inspiracje "socjologii form literackich" i jest próbą strukturalizacji "faktu literackiego", jaki tworzą "opowieści" wraz ze świadectwami ich odbioru.

BP/71/21

W.B.

/II/ BONI Michał: Społeczne funkcje młodej prozy. "Miesięcznik Literacki" 1978 nr 7 s. 46-52.

Autor analizuje wzajemne relacje między literaturą a ideologią, wyznaczając jednocześnie schemat teoretyczny funkcji literatury (dwie zasadnicze - to kreatywna i katartyczno-kompensacyjna). Głównym problemem szkicu jest próba określenia stosunku między funkcjami literatury a propozycjami prozatorskimi pisarzy debiutujących w ostatnich latach. Charakteryzując utwory młodych prozaików autor zwraca szczególną uwagę na te ich cechy, które pomagają w określeniu wymienionych relacji. Rezygnacja z dialogu na rzecz monologu, oznaczająca subiektywizm w literackim ujęciu rzeczywistości, zapewnia realizację funkcji wyłącznie kompensacyjnych; brak zdeklarowanej ideologii oraz ubóstwo programu estetycznego przekreślają w konsekwencji możliwość budowania wartości kreatywnych.

BP/71/22

M.Sz.